

אותו השופר העליון שבו יוצאים העבדים לחרות תמיד, וזהו היובל, שהיובל עליון וגדול הוא. וכשזה מתעורר, כל החרות של העולמות מתעוררים בו, והוא נקרא שופר גדול.

ובאו האבדים בארץ אשור. האבדים צריך היה לו לכתב!, או הנאבדים. מה זה האבדים? האבדים ממש, משום שהם בארץ אחרת, ומי ששרוי בארץ אחרת יונק מרשות אחרת, וכאלו לא שרוי באמונה, משום כך נקראים אבדים. הם אבדים בכל הצדדים, שפאשר ישאל שרויים בארץ הקדושה, הם צדיקים, צדיקים תמיד בפל, צדיקים למעלה ולמטה.

השרמה מההשמטות מחלק א' סימן כ"ב

ושחטו הפסח. אמר הקדוש ברוך הוא, מבעשור לחדש קחו וראתם של מצרים ותפסו אותו, ויהיה אסור ותפוס שלשה ימים, וביום הרביעי הוציאו אותו לדין ותתכנסו עליו להרגו, ויראו אותו המצרים איך אתם עושים בו דין, וזה קשה להם מפל המפות שעשה להם הקדוש ברוך הוא, אלו הדינים שעשו באלהיהם. ואחר כך דנים אותו באש, משום שכתוב (דברים ז) פסילי אלהיהם תשרפון באש. אמר הקדוש ברוך הוא, (שמות יב) אל תאכלו ממנו נא, שלא יאמרו בתאבון של פחד אכלו אותו, אלא תתקנו אותו צלי ולא מבשל. שאם היה מבשל, יהא מסתר ולא יראו אותו. אלא תקנו אותו צלוי באש, שריחו נודף. ועוד, ראשו עליו, שלא יאמרו שחיה או דבר אחר היא.

ועוד, עצם לא תשברו בו, אלא שיראו עצמותיו משלכים בשוק ולא יהיו יכולים להציל אותו, ועל זה כתוב (במדבר לג) ובאלהיהם עשה ה' שפטים.

דביה נפקין עבדין לחירו תדיר, והאי איהו יובלא, דיובלא עלאה ורברבא הוא. וכד האי אתער, כל חירו דעלמין מתערין ביה, וההוא אקרי שופר גדול.

ובאו האבדים בארץ אשור. האבדים מיבעי ליה, או הנאבדים, מאי האבדים.

האבדים ממש, בגין דאינון בארעא אחרא, ומאן דשאר בארעא אחרא, יניק מרשותא אחרא וכאלו לא שריא במהימנותא, בגין כף אבדים אקרון. אבדים אינון בכל סטרין, דכד ישראל שריין בארעא קדישא, זפאין, זפאין תדיר בכלא, זפאין לעילא ותתא.

השלמה מההשמטות (מחלק א' סימן כ"ב)

ושחטו הפסח. אמר הקדוש ברוך הוא מבעשור לחדש סבו דחלא דמצרים

ותפסו ליה ויהא אסור ותפיס תלתא יומין וביומא רביעאה אפיקו ליה לדינא ואתפנשו עליה לקטליה, ויחמון ליה מצראי היך אתון עבדין ביה דינא. ודא קשיא להו מפל מכתשין דעבד לון קדשא בריך הוא, אינון דינין דעבדו בדחליהון. לבתר דיינין ליה בנורא בגין דכתיב (דברים ז) פסילי אלהיהם

תשרפון באש. אמר קדשא בריך הוא (שמות י"ב)

אל תאכלו ממנו נא, דלא יימרון בתיאובתא דחלא אכלין ליה, אלא אתקינו ליה צלי ולא מבשל דאלו מבשל יהא טמיר ולא יחמון ליה, אלא תקינו ליה מוקדא בנורא דריחיה נודף. ותו רישיה עליה, דלא יימרון דחיה או דמלה אחרא היא. ותו עצם לא תשברו בו, אלא דיחמון גרמוי רמאן בשוקא ולא יכלין לשזבא ליה ועל דא כתיב (במדבר ל"ג)

ובאלהיהם עשה יי שפטים.

ועוד, עצם לא תשברו בו, אלא שיראו עצמותיו משלכים בשוק ולא יהיו יכולים להציל אותו, ועל זה כתוב (במדבר לג) ובאלהיהם עשה ה' שפטים.

זהו קדמא דאשתפח בבי כנישתא ואריף
 בבי כנישתא זפאה חולקיה דאיהו
 קנימא בדרגא דצדיק בהדי שכנתא, ודא
 איהו רזא (משלי ח) ומשתרי ימצאנני, דא סליק
 בסליקו עלאה. ואי תימא הא תנינן בשעתא
 דאתי קדשא בריף הוא לבי כנישתא ולא
 אשפח תמן עשרה מיד כועס. למלפא דשלח
 לכל מלכי (ס"א אנשי) מדינתא דישתפחון עמיה
 ביום פלן בדוף פלן. עד דהו מוזמני גרמיהו
 אינון בני מתא אקדים חד ואתא להווא אתר
 בין כף ובין כף אתא מלפא אשפח להווא בר
 נש דאקדים תמן. אמר ליה בני מתא פלונית
 אן אינון. אמר ליה, מארי, אנא אקדימנא
 מנייהו והא אינון אתיין אבתראי לפקודא
 דמלפא. פדין טב בעיני מלפא ויתיב תמן
 בהדיה ומשתעי עמיה ואתעביד רחימא
 דמלפא. בין כף אתו כל עמא ואתפייס
 עמיהו.

אבר אי בני מתא לא אתיין וחד לא אקדים
 ואשתעי קמי מלפא לאחזאה בגינהון.
 מיד כועס מלפא. מה כתיב (שעיה ג) מדוע באתי
 ואין איש. ומאן דאשתעי בבי כנישתא ווי
 ליה דאחזי פרודא. ווי ליה דגרע מהימנותא,
 ווי ליה דלית ליה חולקא באלהא דישראל
 דאחזי דלית ליה אלהא. ולא אשתכח תמן,
 ואנהיג קלנא בתקיפא עלאה. כל גוונין טבין
 בחלמא בר מתכלא בגין דאיהו כורסייא
 למידן דינין דנשמתיין והא דרגא חדא איהו.
 אלא בשעתא דקיימי בדיני נפשא פדין איהו
 גוון תכלא והא אוקימנא.

ובשעתא דחמי בר נש להאי גוון אדבר בר
 נש למעבד פקודא דמאריה פגוונא
 דנחש דהו חמאן ליה והו דחלי מקמיה

אותו ראשון שנמצא בבית
 הפנסת ומאריף בבית הפנסת,
 אשרי חלקו, שהוא עומד
 במדרגה של צדיק עם השכינה,
 וזהו סוד (משלי ח) ומשתרי
 ימצאנני. זה עולה במדרגה
 ראשונה. ואם תאמר, הרי שנינו,
 בשעה שבא הקדוש ברוך הוא
 לבית הפנסת ולא מוצא שם
 עשרה - מיד כועס. משל למלך
 ששלח לכל מלכי (אנשי) המדינה
 שימצאו עמו ביום פלוני במקום
 פלוני. עד שהיו מכינים עצמם
 אלו בני העיר, הקדים אחד וכא
 לאותו מקום. בין כף ובין כף בא
 המלך ומצא לאותו אדם
 שהקדים שם. אמר לו, בני עיר
 פלונית היכן הם? אמר לו,
 אדוני, אני הקדמתי מהם והנה
 הם באים אחרי לצווי המלך. אז
 טוב בעיני המלך ויושב שם עמו
 ומדבר עמו ונעשה אהוב של
 המלך. בין כף באו כל העם
 והתפייס עמהם.

אבר אם בני העיר לא באים
 ואחד לא מקדים ומדבר לפני
 המלך להראות בשבילם, מיד
 כועס המלך. מה כתוב? (שעיה ג)
 מדוע באתי ואין איש. ומי
 שמדבר בבית הפנסת - אוי לו
 שמראה פרוד! אוי לו שגרע
 מהימונה! אוי לו שאין לו חלק
 באלהי ישראל, שמראה שאין לו
 אלה ולא נמצא שם, ומנהיג
 קלון בגבורה העליונה. כל
 הצבועים טובים בחלום חוץ
 מתכלת, משום שהוא פסא לדון
 דינים של הנשמות, והרי מדרגה
 אחת היא. אלא בשעה
 שעומדים בדיני נפשות, אז הוא

צבע תכלת, והרי בארנו.
 ובשעה שרואה אדם לזה הצבע,
 נזכר אדם לעשות מצות אדונו,
 כגון הנחש שהיו רואים אותו

דְּקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּמְנַטְרִין גְּרַמְיִיהוּ, וּבְהֵהוּא דְחִילוֹ דְּקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְלֵקָא עַלְיֵיהּ מֵיָא וְאִתְכַסְיִין. מָאן גְּרַם לוֹן, הֵהוּא נַחֲשׁ, הֵהוּא רְצוּעָה דְּמִסְתַּפְּלָאן בֵּיהּ אוּף הַכִּי תַכְלֵת וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מְצוֹת יְיָ מֵהֵהוּא דְחִילוֹ דִּילֵיהּ: (ער כאן מזהשטממות).

וְהָיוּ יְרֵאִים מִפְּנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׁוֹמְרִים עֲצָמָם, וּבְאִוְתָהּ יִרְאֶה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם מֵיָם וּמִתַּפְסִים. מִי גְרַם לָהֶם? אוֹתוֹ הַנַּחֲשׁ, אוֹתָהּ רְצוּעָה שֶׁמִּסְתַּכְּלִים בָּהּ. אִיךָ כִּף הַתְּכַלֵּת - וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מְצוֹת ה'. מֵאוֹתָהּ יִרְאֶה שְׁלוֹ:

דְּבַר אַחַר וּבָאוּ הָאוּבְדִים, מָאן אֵינּוּן. אֵלִין צְדִיק וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. דְּאֶקְרוּן אוּבְדִים. מְנַלְן. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּכַתִּיב, (יִרְמִיָּה ט) עַל מָה אֲבֹדָה הָאָרֶץ, אֲבֹדָה אוּ נֶאֱבְדָת לֹא כְתִיב, אֲלֵא אֲבֹדָה הָאָרֶץ, דָּא כְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. צְדִיק, דְּכַתִּיב, (יִשְׁעִיָּה נז) הַצְּדִיק אֲבָד, אֲבֹד אוּ נֶאֱבָד לֹא כְתִיב, אֲלֵא אֲבָד, וְהָא אוּקְמוּהָ.

דְּבַר אַחַר וּבָאוּ הָאוּבְדִים, מִי הֵם? אֵלּוּ הַצְּדִיק וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁנֵקְרָאִים אוּבְדִים. מִנִּין לָנוּ? כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁכַתוּב (יִרְמִיָּה ט) עַל מָה אֲבֹדָה הָאָרֶץ. לֹא כְתוּב אֲבֹדָה אוּ נֶאֱבְדָת, אֲלֵא אֲבֹדָה הָאָרֶץ, זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. הַצְּדִיק, שְׁכַתוּב (יִשְׁעִיָּה נז) הַצְּדִיק אֲבָד. לֹא כְתוּב אֲבֹד אוּ נֶאֱבָד, אֲלֵא אֲבָד, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

וְאִי תִימָא, וּבָאוּ, מָאן אַתְרֵין אֵלִין אוּבְדִים. אֲלֵא, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא. צְדִיק, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, דְּכַתִּיב (תְּהִלִּים קכז) בְּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, בְּגִין דִּיִּתּוּב לְאַתְרֵיהּ, וְיִיתִי לְאַתְחַבְרָא בְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא, וּבָאוּ הָאוּבְדִים בְּאָרֶץ אַשּׁוּר. וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לֵיְיָ בְּהַר הַקְּדֹשׁ בִּירוּשָׁלַיִם, מָאִי קָא מִיִּירִי. אֲלֵא מְלָה דָּא דְּהִנְדָּחִים בְּאָרֶץ מִצְרַיִם, כְּבִיכּוּל, יִשְׂרָאֵל לֹא יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא, אֲלֵא בְשִׁכְנִיתָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, וְאֵינּוּן נְדָחִים הַשְׁתַּחֲוּוּ לֵיְיָ.

וְאִם תֹּאמַר, וּבָאוּ, מֵאִיזָה מְקוּם בָּאִים הָאוּבְדִים הֵלְלוּ? אֲלֵא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, מִן הַגְּלוּת. וְהַצְּדִיק, כְּמוֹ שְׁבַארוּהָ, שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים קכז) בְּשׁוּב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, כְּדִי שִׁישׁוּב לְמְקוּמוֹ וּיְבֹא לְהַתְּחַבֵּר עִם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְעַל כֵּן, וּבָאוּ הָאוּבְדִים בְּאָרֶץ אַשּׁוּר, וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לַה' בְּהַר הַקְּדֹשׁ בִּירוּשָׁלַיִם. מָה זֶה אוֹמֵר? אֲלֵא הַדְּבַר הַזֶּה שֶׁהִנְדָּחִים בְּאָרֶץ מִצְרַיִם, כְּבִיכּוּל לֹא יִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת אֲלֵא עִם הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שְׁבַארוּהָ, וְאוֹתָם נְדָחִים הַשְׁתַּחֲוּוּ לַה'.

הֲוֹ אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתִיב, (תְּהִלִּים קכא) יְיָ יִשְׁמַר צְאֲתָךְ וּבּוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. יִשְׁמַר צְאֲתָךְ תִּינַח. אֲלֵא וּבּוֹאֶךָ, מָאִי קָא מִיִּירִי, דְּהָא מָאן דְּעָאֵל לְבֵיתֵיהּ לֹא מִסְתַּפֵּי. אֲלֵא הָאִי בַר נֶשׁ דְּשׁוּי רְשִׁימָא קְדִישָׁא לְבֵיתֵיהּ, בְּמַלְיִן דְּשָׁמָא עֲלָאָה, הָאִי אֲתַנְטִיר מִכְּלָא. כְּדִן נְפִיק הֵהוּא דְּמְדוּרֵיהּ לְתַרְעָא דְּבֵיתֵיהּ, זְקִיף וְחָמִי רְשִׁימָא קְדִישָׁא, וְעֵינִין (כ"א גע"י) בְּפַתְחֵיהּ. כְּדִן נְפִיק בַר נֶשׁ, הוּא אוּזִיף לֵיהּ, וְנִטְרִי לֵיהּ.

עוֹד אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתוּב (שם קכא) ה' יִשְׁמַר צְאֲתָךְ וּבּוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. יִשְׁמַר צְאֲתָךְ בְּרוּר, אֲלֵא וּבּוֹאֶךָ מָה זֶה אוֹמֵר? שְׁהָרִי מִי שְׁנַכְנֵס לְבֵיתוֹ אֵינּוּ פּוֹחַד. אֲלֵא הָאָדָם הַזֶּה שֶׁשָּׂם רֶשֶׁם קְדוֹשׁ לְבֵיתוֹ בְּדְבָרִים שֶׁל הַשֵּׁם הַעֲלִיּוֹן, זֶה נִשְׁמַר מִהַכֵּל. וְכִשְׁיוּצָא הֵהוּא שְׁמְדוּרוֹ לְשַׁעַר בֵּיתוֹ, זִקְיָה וְרוּאָה אֶת הַשֵּׁם וְשׁוֹמֵר אוֹתוֹ. כְּשִׁנְכָּס לְבֵיתוֹ הוּא

הַקְּדוֹשׁ וּמְעִיין (גער) בְּפַתְחוֹ. כְּשִׁיוּצָא הָאָדָם, הוּא מְלוּהָ אוֹתוֹ

מכריו לפניו: הזהרו בדיוקן של המלך הקדוש! וכל זה משום אותו הרשם של השם הקדוש שנרשם בשער שלו.

ורא די לו לאדם שנשמר בביתו, אלא הקדוש ברוך הוא שומר אותו כשנכנס וכשיוצא, שכתוב ה' ישמר צאתך ובוואך מעתה ועד עולם. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

בא וראה, הרוח הרעה הזו ששרויה בין השערים, אוי לו לאדם שלא יודע להזהר ממנו ולא רושם על פתח ביתו את השם העליון הקדוש שימצא עמו, שהרי יש לו שלש מאות ששים וחמשה שמשים רעים שמקטרגים, כל אחד משמש ביאמו, וכלם נמצאים עמו כל ימות השנה ומקטרגים עליו למעלה ולמטה, וכלם נמצאים עמו ביום ובלילה. ביום לקטרג לו, בלילה לצער אותו בחלומו. בשיוצא לקטרג עליו, כשנכנס, שמים ידיהם על פתחו ואומרים לו: אוי לו לפלוני שיצא מרשות אדונו! אוי לו לפלוני בעולם הזה ובעולם הבא! משום כך צריכים בני האמונה להיות רשומים בכל, להיות רשומים ברשם של רבונם, שיודעזעו מהם כל הצדדים המינים הרעים, שיהיו שמורים בעולם הזה ובעולם הבא. אשרי חלקם של ישראל, עליהם כתוב (ישעיהו ס) ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ וגו'.

ואהבת את ה' אלהיך. רבי יוסי פתח, (שם נב) ועתה מה לי פה נאם ה' פי לקח עמי חנם וגו'. בא וראה אהבת הקדוש ברוך הוא לישראל, אף על גב

כד עייל לבייתה, הוא אכריו קמיה, אזדהרו ביקרא דדיוקנא דמלפא קדישא. וכל דא, בגין ההוא רשימא דשמא קדישא, דאתרשים בתרעיה.

ורא די ליה לבר נש דאתנטר בביתה, אלא קדשא בריך הוא נטיר ליה כד עייל, וכד נפיק. דכתיב, יי' ישמר צאתך ובוואך מעתה ועד עולם. זכאין אינון ישראל בהאי עלמא, ובעלמא דאתי.

תא חזי, האי רוחא בישא דשארי (דף רס"ז ע"א) בין תרעי. ווי ליה לבר נש, דלא ידע לאזדהרא מניה, ולא רשים לפתחא דבייתה שמא עלאה קדישא, דישתכח עמיה. דהא אית ליה תלת מאה ושתין וחמש שמשין בישיין מקטרגין, כל חד משמש יומיה, וכלהו משתפחי עמיה כל יומי שתא, ומקטרגי ביה לעילא ותתא. וכלהו משתפחי ביה ביממא ובליילא. ביממא, לקטרגא ליה. בליילא, לצערא ליה בחלמיה.

כד נפיק לקטרגא ליה, כד עאל, שוויין ידיהו עליה דכתפיה, ואמריין ליה, ווי ליה לפלגיא דנפק מרשותא דמאריה. ווי ליה לפלגיא בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. בגין כך בעאן בני מהימנותא, למהוי רשימין בכלא, למהוי רשימין ברשימא דמאריהון, לאזדעזעא מניהו כל סטריין זינין בישיין, למהוי נטירין בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. זכאין חולקיהון דישראל, עלייהו כתיב (ישעיהו

ס) ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ וגו'. ואהבת את יי' אלהיך. (דברים ו) רבי יוסי פתח, (ישעיהו נב) ועתה מה לי פה נאם יי' פי לקח עמי חנם וגו'. תא חזי, רחימותא דקודשא בריך הוא בישראל אף על גב דחובייהו גרמו לאסתלקא